

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.

Casus VIII. Argumentum. Patronus an habeat Jus prohibendi, nè ab aliis
excaventur Sepulchra in Ecclesia Patronali?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

traneus potest in propria sepultura existente in Ecclesia Patronali, ultra illam Patroni apponere Insignia, Arma, & inscriptiones in lapide sepulchrali, necnon in parietibus Ecclesie Patronalis apponere, & affigere Arma depicta in papyro, non ut ibi perpetuo remaneant, sed durante dumtaxat anno luctus, ut quotidie videmus hic in Urbe hujusmodi Arma, in papyro depicta affixa in parietibus Ecclesiarum, etiam Patronalium, tempore luctus alicujus, qui ibi habet sepulchrum; ea ratione, quia appositio hujusmodi Armorum, & Insignium habentium præfatam declarationem, & enunciativam nullatenus est præjudicialis Iuribus Patroni; *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 5. art. 4. num. 9. Tondut. quest. benef. cap. 37. num. 10. 15. & 19. tom. 1.*

Si verò Arma, & Insignia, & inscriptiones considerentur secundum se, & se juncta à præfata declaratione, & enunciativa, crederem Patronum habere Ius prohibendi, ne in Ecclesia Patronali, illa sic purè, & simpliciter sumpta absque dicta declaratione apponantur; non quia Armorum, & Insignium appositio, sit quoddam dominii argumentum, ut volunt *Ancharan. conf. 113. Tondut. quest. Benef. cap. 73. tom. 1. Aden. ad Buratt. decis. 323. num. 20.* Hoc enim non mihi videtur absolutè verum; quoniam Arma insignia, & inscriptiones, vel sunt apposita in aliquo cancello, porta, vel in alia parte minùs principali Ecclesie, & non probant dominium illius, quia cum posita sint in parte minùs principali non possunt arguere dominium totius Ecclesie, vel sunt apposita in parte principali Ecclesie, nec per se probant dominium, quia ex alia Causa arma poterunt apponi, quàm ratione dominii, nempe propter Eleemosinam factam Cappellæ, ut bene *Amotaz. de Causis Piiis lib. 5. cap. 7. num. 41. & seq.*

Sed cenfeo rationem esse, quia interest fundatori, ut ejus memoria conservetur in Ecclesia, & ut absque ullo dubio omnes sciant, quod ipse sit fundator, & Patronus Ecclesie. Si autem, permitteretur extraneo apponi propria Arma, & insignia sejuncta à dicta decla-

ratione, & enunciativa in Ecclesia Patronali; per hujusmodi appositionem armorum præjudicaretur memoriæ fundatoris, nam posset de facili confundi, & in progressu temporis dubitari, quis illam Ecclesiam ædificare fecerit, ut optimè hanc rationem perpendit, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 5. art. 4. num. 1. & 2.*

Immodò ob hanc rationem nec Patronus extraneus potest in Ecclesia Patronali apponere sua Insignia, & Arma etiam remanentibus antiquis Armis fundatoris, nisi in his Armis antiquis declaretur, & imprimatur Scriptura, illa fuisse arma primi fundatoris, *Lambert. ubi supra num. 8. Tondut. quest. benef. cap. 73. num. 21. & seq. tom. 1.*

ARGUMENTUM.

Patronus an habeat jus prohibendi, ne ab aliis excaventur sepulchra in Ecclesia Patronali.

SUMMARIUM.

- 1 Sepulchrum excavari potest per Confraternitatem de consensu Episcopi in Ecclesia Patronali invito Parocho, & Patrono, limita ut num. 10.
- 2 Jus Parochiale in quo consistat?
- 3 Per concessionem Sepulchri in Ecclesia Patronali pro Confratribus præservantur Jura Parochialia.
- 4 Ad Parochum spectat decernere, per quam viam incedere debeat funus.
- 5 Patronus non potest impedire excavationem, & concessionem Juris Sepulchri in Ecclesia Patronali favore aliorum.
- 6 Patronus Cappella non acquirit Jus prohibendi, ne ibi excaventur Sepulchra.
- 7 In Ecclesia Patronali fundari possunt Cappella invito Patrono.
- 8 Consensus Patroni in occurrentibus circa rem Patronalem quando requiritur?
- 9 Refertur resolutio Sacre Congregationis Episcoporum, & Regularium in Neapolitana Sepulchri.

- 10 Si Confraternitas haberes Sepulchrum jam adificatum in Ecclesia Parochiali Parochus possit impedire, ne excavetur novum Sepulchrum in Ecclesia Patronali pro Confratribus, amplius ut num. 11.
- 12 Episcopus potest concedere Ecclesia non Parochiali Privilegium, & Jus Sepulchri ex justa causa, secus sine illa.
- 13 Optabile est unicuique sepeliri in Sepulchro majorum.

C A S U S V I I I.

ERECTA quadam Confraternitate in Ecclesia Patronali A. sita intra limites Parochiæ B. cum ipsa vellet excavare sepulchrum, & habere jus sepulchri pro Confratribus in dicta Ecclesia Patronali, se opposuerunt Parochus, & Patronus. Quæritur proinde, an præfata Confraternitas possit de consensu Episcopi excavare sepulchrum, & habere jus sepulchri pro Confratribus in dicta Ecclesia Patronali sita intra limites Parochiæ B. renuentibus, & reluctantibus Parocho, & Patrono?

- In qua quæstione censeo affirmativè respondendum ductus à dispositione *Textus in cap. Cum liberum de Sepult.* per quam electio sepulturæ est facultativa, & omnibus Adultis libera; sicuti igitur Confratres præfate Confraternitatis possunt liberè eligere sepulturam in aliis Ecclesiis, adeo ut Parochus non possit hujusmodi liberam electionem impedire, ita poterunt excavare sepulchrum in Ecclesia Patronali, & Episcopus ibi eis concedere Privilegium, & jus sepulchri.
- 2 Ratio est, quia jus Parochiale non consistit in humatione omnium Cadaverum Parochianorum, sed consistit in humatione illorum Cadaverum, quæ non habent, aut non elegerunt sepulturam, & in exactione quartæ funeralis, juxta *Text. in cap. Ex parte, & cap. Cum liberum de sepult. & Clement. Dudum eodem tit. Rot. decis. 501. num. 1. part. 13. recent. & decis. 87. num. 5. & decis. 88. numer. 4. coram Sperell.*

- 3 Si excavetur per Confraternitatem sepulchrum in dicta Ecclesia Patronali, eique concedatur ab Episcopo jus sepul-

chri pro Confratribus, præservantur hujusmodi Iura Parochialia; nam si Confratres decederent absque electione sepulture in Ecclesia Patronali, etiamsi haberent ibi proprium sepulchrum, adhuc essent sepeliendi in Ecclesia Parochiali, eo quia Confratres sodalitatum decedentes ex hac vita non electa sepultura sepeliri non possunt in sepulchro suæ Ecclesiæ, sed tenentur sepeliri in Ecclesia Parochiali. *Samuel. de sepult. elect. tract. 1. controvers. 10. conclus. 1. Matteucc. Offic. Cur. Fccles. cap. 48. num. 30.* Aut si decederent electa propria sepultura in Ecclesia Patronali, & ibi essent sepeliendi præservaretur aliud jus Parochiale, nempe quarta funeralis, quia deberent illam solvere dictæ Ecclesiæ Parochiali, juxta dictum *Clement. Dudum de sepult. & cap. Pastoralis eodem tit.* Insuper ad Parochum spectaret decernere, per quam viam incedere funus deberet, & officia peragere, & Confratrum corpora sepultura tradere, ut in terminis Confratrum decrevit Sacra Congregatio Episcoporum, & Regularium in una *Castellanensi 2. Januarii 1584. & in una Brixienfi 18. Junii 1591. & Nicotorenfi 5. Junii 1615. & resolvit Sacra Congregatio Rituum in Neapolitana 13. Maii 1602. relat. per Samuel. ubi supra controvers. 5. conclus. 7. & 8.*

Unde cum in excavatione sepulchri in præfata Ecclesia Patronali præserventur omnia Iura Parochialia Ecclesiæ Parochialis B. nulla suadet ratio, quod Episcopus non possit illam permittere, & ibi concedere Confraternitati jus sepulchri, nec est cur Parochus se opponat hujusmodi concessioni, & resolvit *Sacra Rota in Romana Oratorii 13. Januarii 1698. coram R. P. D. Priolo, S. Nullum igitur præjudicium impress. post Antonell. de Juribus, & oneribus Clericor. decis. 17. & Sacra Congregatio Episcoporum in una Capuana 30. Maii 1629. ad relationem Eminentissimi Cardinalis Pii bon. mem. ibi: Curatum Casalis Casa puella Capuana Diæcesis non posse prohibere Alicornio Natali ejusdem Terræ jus sepulture pro se, & suis Successoribus in Ecclesia per ipsum Alicornium adificata, reservata quarta funerali proprio Parocho: relat. per Samuel. de sepult. elect. tract. 1. controvers. 5. conclus. 4.*

Nec

5 Nec Patronus impedire valet hujusmodi excavationem, & concessionem Juris sepulchri in Ecclesia Patronali favore prædictæ Confraternitatis. Quoniam licet Patronus habeat Juspatronatus in Ecclesia Patronali, non proinde sequitur, quod habeat in ea etiam jus privativum sepulchri, seu jus prohibendi, ne ibi excaventur sepulchra favore aliorum, ita ut absque consensu, & beneplacito Patroni licitum non sit Ordinario concedere alteri facultatem excavandi sepulchrum in Ecclesia Patronali, cum nihil habeat commune jus sepulturæ cum Jurepatronatus, ut superius firmavi in *Can. I. & II. Caf. II. n. 2.* quampluribus auctoritatibus, quibus addo *Rot. decis. 352. numer. 7. ad 12. coram Ubald.*

6 Quod comprobatur paritate, nam Patronus Cappellæ non acquirit jus prohibendi, ne ibi excaventur sepulchra *Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 4. num. 22. Rota decis. 163. num. 15. & 16. part. 17. Recent.* Ergo nec Patronus totius Ecclesiæ habebit jus prohibendi, ne ibi excaventur sepulchra favore aliorum, nisi hoc jus sibi expresse reservaverit in limine foundationis, ut dixi *dicto Casu 2. num. 6.*

7 & sicuti in Ecclesia Patronali possunt fundari Cappellæ non solum absque consensu Patroni, sed etiam ipso invito, juxta auctoritates adductas in Casu præcedenti *num. 20.* quibus addo *Lezzan. in Summ. quest. Regul. verb. Sepultur. num. 16.* Ita etiam ibi de consensu Ordinarii poterit excavari sepulchrum pro Confratribus præfatæ Confraternitatis absque consensu Patroni.

8 Ratio autem est, quia consensus Patroni in occurrentibus circa rem Patronalem, solum requiritur, quando fit præjudicium Patrono, aut ejus Juripatronatus; si concedatur jus sepulchri Confratribus in Ecclesia Patronata per hujusmodi concessionem non læditur Juspatronatus Patroni, quod non consistit in jure prohibendi; ac proinde Episcopus licite, & valide poterit sine consensu Patroni concedere Confraternitati facultatem excavandi sepulchrum pro Confratribus in dicta Ecclesia Patronali ad tradita in superiori Casu *num. 15. & seqq.*

Non obstat si fortasse dicatur, quod

Episcopus in re Patronali non possit quidquam alterare, & innovare invito Patrono; quoniam hoc procedit in iis, quæ sunt præjudicialia eidem Patrono, non verò in iis, quæ nullatenus illi sunt præjudicialia; & ita resolutum fuit à Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium in *Neapolitana Sepulchri 30. Septembris 1712.* vertente inter Illustrissimos, & Excellentissimos DD. Governatores Montis Ciarella, & Scipionis Caraccioli pro una, & Illustrissimos DD. hæredes Ducis Spezzani, nec non Promotorem Fiscalem Curie Archiepiscopalis Neapolitanæ pro altera parte, ubi prætendente Duce Spezzani excavare sepulchrum favore ejus familiæ in pavimento Ecclesiæ Cathedralis, quod est de Jurepatronatus Gubernatorum Montis Ciarella; nec non excavante dictum sepulchrum ex concessione Eminentissimi Archiepiscopi apposita solemnibus inscriptione absque consensu Patronorum, fuit disputatum dubium: *An concessio sepulturæ, de qua agitur subsineatur in Casu &c. & Sacra Congregatio respondit: Affirmative.*

Cæterum si præfata Confraternitas haberet sepulchrum jam constructum, & ædificatum in Ecclesia Parochiali B. quod usque in hodiernam diem perseveraret, ibique semper sepulti essent Confratres; in hoc casu censerem Parochum posse impedire, ne in dicta Ecclesia Patronali A. excavetur, & construat novum sepulchrum pro Confratribus; quoniam cum ipsi Confratres habeant proprium sepulchrum jam constructum, & ædificatum in Ecclesia Parochiali, & cum hæc ab initio foundationis Confraternitatis usque nunc sit in possessione Juris sepulchri Confratrum, non potest proinde eadem Ecclesia Parochialis spoliari hujusmodi Jure sepulchri supprimendo ibi sepulturam Confratrum, & eam transferendo in Ecclesiam Patronalem, sed manutenenda est in dicta possessione Juris sepulchri Confratrum, utpote conformi juri communi, juxta quod sepulchrum competit privative Ecclesiæ Parochiali ad *Text. in cap. Fraternalitatem de sepult. Clement. Dudum eodem tit. & argumento à contrario sensu Text. in l. longa possessio ff. de mort. infern. & sepulchr. edific. Hostien. in cap. 1. de sepult.*

Ma-

11 Maximè si nullæ adessent causæ privandi Parochialem Ecclesiam dicto Jure sepulchri Confratrum ab ea per multos annos possessio, nimirum si non adesset necessitas, eo quia sepulchrum Confratrum in dicta Ecclesia Parochiali optimè custodiatur, & ibi per Parochum Confratres cum omni decencia sepellantur, aut à Confratribus nullum motivum necessitatis assignetur ædificandi in Ecclesia Patronali novum sepulchrum; aut si non adesset utilitas, ut de facto in hoc casu adesse non posse videtur; immo si dicta Ecclesia Parochialis privaretur sepulchro Confratrum, & illud transferretur in Ecclesiam Patronalem, etsi præservarentur Jura Parochialia, adhuc ex hujusmodi privatione, & translatione sepulchri multæ lites, & discordiæ inter Confratres, & Parochum in diem orientur, fieri namque posset, quòd post concessionem sepulchri absoluto à Parocho officio, Rector Ecclesiæ Patronalis denuo illa peragere vellet, faciliter Crucem, Stolum, Aspersorium, ac similia Parochi specialia usurparet, itaut continuò Parochus, ne dicta præjudicialia committerentur, vigil esse oporteret; & in casu, quo aliquod irreperet præjudicium, hinc lites, & discordiæ, morientium namque Confratrum seducerentur Voluntates, ut expressè sepulturam in Ecclesia Patronali eligerent, indeque quæstiones nascerentur, an de electione verè constaret, & an ut possent eam eligere à præscripto tempore in libro Societatis fuissent adscripti.

Ac proinde Episcopus, cujus vigilantia debet esse quies Subditorum, ad evitandas hujusmodi lites, contentiones, & quæstiones permittere non deberet hanc novitatem, sed procurare, ut servetur solitum, & Ecclesia Parochialis in suo Jure sepulchri Confratrum conservetur. Licet enim Episcopus Ecclesiæ non Parochiali valeat concedere privilegium, & jus sepulchri ex justa causa, & de consensu Capituli, tamen sine justa causa, & hujusmodi consensu illud privilegium concedere non valet, ea ratione, quia Episcopus non potest ardua explicare sine consensu Capituli, nec potest jus unius Ecclesiæ dare alteri sine causa. Si igitur non adesset ulla justa causa privandi Ecclesiam

Parochialem suo antiquo jure sepulchri Confratrum, & illud transferendi, seu de novo excavandi in dicta Ecclesia Patronali, non posset Episcopus permittere hujusmodi constructionem, & excavationem novi sepulchri, & Parochus posset illam impedire, juxta *Abb. in cap. Certificari de sepultur. num. 8. Fagnan. in cap. Fraternitatem eodem tit. num. 7. Barbof. de Offic. & potest. Parochi cap. 26. num. 11. Monacell. Formul. legal. formul. 10. tit. 6. n. 22. par. 1. ibi: Quod tamen sine justa causa concedere non deberet.*

Non adverstantur superius deducta, quia illa procedunt in casu, quo Confratres nullum haberent sepulchrum; in hoc enim casu Ecclesia Parochialis, salvis Juribus Parochialibus, non posset impedire constructionem sepulchri pro Confratribus in Ecclesia Patronali, in qua Confraternitas est erecta ex auctoritatibus ibi adductis; at in casu, quo Confratres habeant sepulchrum jam constructum, & ædificatum in præfata Ecclesia Parochiali, non possunt prætere absque justa causa translationem, & constructionem novi sepulchri in dictam Ecclesiam Patronalem, spoliando Parochialem antiquo jure sepulchri, sed debent esse contenti sepulchro majorum, in quo optabile est unicuique sepeliri, *Fagnan. in dicto cap. Fraternitatem de sepult. num. 2. ibique Barbof. num. 3.*

ARGUMENTUM.

Parochus an possit exercere in Ecclesia Patronali Jura, seu functiones tam Parochiales, quam non Parochiales ad sui libitum invito Patrono, vel potius exercitium functionum non Parochialium spectet ad Rectorem Ecclesiæ Patronalis. Electio Diaconi, & Subdiaconi pro celebratione Missæ Solemnis in Ecclesia Patronali, ad quem spectet?